

УДК 005-029.3:355.01

СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ НАДІЙНОГО ТИЛУ ДЕРЖАВИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ ВІЙНИ

Святослав Протечко

студент IV курсу

Науковий керівник: Дмитро Петришин

викладач кафедри економіки та менеджменту

Львівський державний університет

фізичної культури імені Івана Боберського

Можливо, багато зі мною не погодяться, але я вважаю, що соціальний менеджмент у період миру часто недооцінювали. Водночас, він завжди містив потенціал у вигляді формування соціального середовища, що може неймовірно швидко згуртуватись у період найгіршої небезпеки. Після подій 24 лютого уявлення про соціальний менеджмент змінилось назавжди. Цей вид менеджменту ефективно впливає на створення для людини сприятливого соціального середовища. Проте як він проявить себе тоді, коли на домівки будуть падати ракети чи коли всі блага цивілізованого світу вмить зникнуть і людям доведеться виживати в бомбосховищах?

Головна мета дослідження – висвітлення того, що соціальний менеджмент завдяки своїм інструментам здатен зміцнити тил держави тоді, коли це найбільше потрібно. Адже у міцності тилу виражається сила економічного і морального потенціалу країни, що забезпечує під час війни матеріальні потреби фронту і поповнення людськими резервами сил, що діють.

Соціальний менеджмент визначають як розділ менеджменту та галузь управління, що дає змогу ефективно впливати на соціальні процеси, творення сприятливого для людини соціального середовища, проєктування соціальних організацій для забезпечення раціонального використання людського ресурсу [1]. Зараз у підручниках із менеджменту не дають визначення поняттю «менеджмент в умовах війни», хоча й існує таке поняття, як управління кризами. Але криза — це не війна. Тотальна війна визначає структуру

суспільства, а також вона впливає на економічне і політичне життя. Тому, завданням соціального менеджменту буде усунути певну дезорієнтацію в суспільстві, а також активно реагувати на обставини «сьогоднішнього дня» з метою забезпечення як фізичної так і інформаційної безпеки соціального середовища країни, адже кожна людина реагує на війну по-своєму. Хтось відправляється на фронт, хтось займається волонтерством, в когось виникає страх та апатія на фоні невизначеності майбутнього. Те, що вважалось важливим і цінним, в умовах війни відступає на задній план, відповідно основні людські цінності повинні виходити на поверхню. Розглянемо декілька соціальних проєктів та пакетів соціальної допомоги що надали різні компанії під час найжахливішого етапу історії нашої країни, в контексті теперішніх обставин:

1. **«SoftServe»** підтримує економіку країни з перших днів війни, так до прикладу, в лютому компанія перерахувала сумарно 50 млн гривень податків авансом аби додаткові надходження до держбюджету країни підсилили економіку [2].

2. **«Corteva»** переконана що повага до людського життя є найвищою цінністю і однією з перших засудила широкомасштабну війну між росією та Україною. На знак підтримки українців компанія активно займається допомогою постраждалим та евакуйованим особам, піклуючись про безпеку життя та продовольчу безпеку, та виділяє фінансування благодійним та гуманітарним проєктам [3].

3. У воєнний час **ГО «Дівчата»** змінює фокус своєї діяльності і переорієнтовується на надання гуманітарної допомоги жінкам та дітям, перш за все у Києві та Київській області (за наявності ресурсів така допомога може бути розширена на всю Україну) [4].

4. **«Нова Пошта Глобал»** приєдналась до «Гуманітарної пошти» та запустила проєкт **«Humanitarian Nova Poshta»** для надання допомоги теробороні та благодійним фондам України зі всього світу [5].

5. Проєкт «Volunteer razem» об'єднує волонтерів усієї України, так щоб одні могли розмістити заявки на допомогу, а інші – розмістити допомогу, яку вони можуть надати, або просто комусь допомогти [6].

6. «House of Europe» — програма, яку фінансує Європейський Союз, відреагувала на події всередині України низкою проєктів, що були спрямовані на різні аспекти [7]:

- для музеїв – допомога зі збереження колекцій ;
- для спільноти випускників – екстрені стипендії;
- для людей та проєктів, які виграли гранти, – переспрямування фінансування;
- для команд у гарячих точках – індивідуальний захист;
- для кожного – підбірка антикризових можливостей для українців.

Звичайно, потрібно пам'ятати й про те, що всі ці проєкти функціонують завдяки зусиллям Збройних сил України, які відважно ведуть боротьбу на фронті, залишаючи, нам виконувати функції для налагодження тилу країни, щоб разом дати відсіч ворогу. Як на мене, саме в цьому і криється основне значення фрази: «Кожен перебуває на своєму фронті», і я вважаю, що одне без одного ми б не змогли дати відсіч ворогу в тих обставинах і масштабах, які спостерігаємо на сьогодні.

Проаналізувавши лише частину проєктів, які були реалізовані під час військового стану, можна дійти висновку, що головним ресурсом країни є люди. Саме люди допомогли людям оговтатись і підлаштуватись під реалії сьогодення, саме люди проявили гнучкість і адаптативність навіть у такі темні часи, і саме люди продовжують писати історію, даруючи іншим людям надію на завтрашній день.

Список використаних джерел

1. Чмихало Н. В. Соціальний менеджмент [Електронний ресурс] / Н. В. Чмихало. – URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/6784/socialnij-menedzhment>.

2. Як IT-спільнота ЕВА допомагає країні під час війни [Електронний ресурс]. – URL: <https://eba.com.ua/yak-it-spilnota-eva-dopomagaye-krayini-pid-chas-vijny-2/>.

3. Соціальна гуманітарна допомога Україні [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.corteva.com.ua/social-responsibility/Projects-of-social-humanitarian-assistance-to-Ukraine-during-the-war.html>.

4. Під час війни [Електронний ресурс]. – URL: <https://divchata.org/uk/pid-chas-viyny.html>.

5. Як і кому Нова Пошта допомагає під час війни? [Електронний ресурс]. – URL: <https://trans.info/ru/yak-i-komu-nova-poshta-dopomagaye-pid-chas-viyni-279715>.

6. Гнесь І. «Таку націю не перемогти». Розробка соціальних проєктів під час війни [Електронний ресурс] / Ігор Гнесь. – URL: <https://dou.ua/forums/topic/38060/>.

7. Екстрені програми у відповідь на війну [Електронний ресурс]. – URL: <https://houseofeuropa.org.ua/programme/emergency-war-response>.